

Verslag Broedseizoen 2025

Samenvatting

Het was weer een bijzonder jaar voor de nestkastbroeders en de nestkastenwerkgroep in de regio Uden.

Dit is het **vijftigste seizoen** dat er nestkasten gecontroleerd worden in de regio Uden, vanaf 1976 eerst als werkgroep van het IVN en sinds 1983 als werkgroep van de Vogelwacht Uden e.o.!

Het broedseizoen 2025 had een zachte lente maar de lente was, in tegenstelling tot vorig jaar ook zeer droog en zeer zonnig. De zomer was zeer warm, zonnig en droog. Dit zorgde ervoor dat de meeste soorten vroeg begonnen en dat het broedsucces over het algemeen hoog was.

Het totaal aantal gecontroleerde nestkasten steeg in 2025 met 3,5% van 1.021 naar 1.057. Dit komt vooral doordat er twee nieuwe gebieden in gebruik genomen zijn, Duke en Oijen. In totaal bleven er 349 nestkasten leeg (33,0%). Er werden in totaal 708 legfels aangetroffen met in totaal 6.142 eieren, daaruit kwamen 4.995 jongen waarvan er uiteindelijk 4.618 uitvlogen. In totaal broedden er dertien verschillende soorten in onze nestkasten.

Het bezettingspercentage van de kasten was met 67,0% fors lager dan het langjarig gemiddelde van 82,1%. De lage bezetting lijkt een trend te zijn die zich zo'n tien jaar geleden inzette. De Koolmees stabiliseerde net boven het historisch dieptepunt van vorig jaar en de bezetting door de Pimpelmees was ook historisch laag (14,2%) met alleen 2018 nog lager (13,8%). De bezetting van de Bonte Vliegenvanger steeg verder naar 18,1% en lijkt de Pimpelmees definitief ingehaald te hebben. Dit jaar één Grote bonte specht in onze nestkasten en weer geen Zwarte mezen.

Het broedsucces dit jaar over de soorten was goed tot zeer goed, alleen de Pimpelmees en de Bonte vliegenvanger waren uitzonderingen. Koolmees, Boomklever, Gekraagde roodstaart en Spreeuw scoorden beter dan het langjarig gemiddelde (sinds 2003) terwijl die voor de Pimpelmees gelijk was. Het broedsucces van de Bonte vliegenvanger had te lijden onder niet-soort specifieke predatie in onder andere MS en FB waar waarschijnlijk Boom- of Steenmarters actief zijn en waar nog geen marterkorfjes hangen, maar was ook laag in AdB, deze drie gebieden leveren ruim een kwart (54/190) van de nesten.

De gemiddelde legfelgrootte van het eerste legfel van de Koolmees was met 9,9 eieren veel groter dan het langjarig gemiddelde. De legfelgrootte van de vervolglegfels was met 6,7 eieren, iets groter. Voor de Pimpelmees was de gemiddelde legfelgrootte van het eerste legfel dit jaar, 10,4 eieren en daarmee groter dan het langjarig gemiddelde. De legfelgroottes van de andere standvogels lieten een gevarieerder beeld zien: de legfelgrootte van de Boomklever was met 8,0 eieren hoog en ook hoger dan het langjarig gemiddelde van 7,2 eieren. De Spreeuw was met 4,7 eieren gemiddeld en net iets lager dan het langjarig gemiddelde van 4,8 eieren. De gemiddelde legfelgroottes van in Afrika-overwinterende soorten als de Gekraagde Roodstaart (6,0 eieren) en de Bonte vliegenvanger (6,4 eieren), waren beide hoger dan de langjarige gemiddeldes.

Door het warme voorjaar was het dus een vroeg jaar! In dertien van de zeventien gebieden was er al een eerste ei in maart; voor de Koolmezen was dat in negen van de zeventien nestkastgebieden en voor de Pimpelmees was dit in elf van de zeventien gebieden.

Met 10 april was de gemiddelde eerste eidatum voor de Koolmees twee dagen eerder dan vorig jaar en ook zeven dagen vroeger dan het langjarig gemiddelde over de laatste 20 jaar. De gemiddelde eerste eidatum van de Pimpelmees, op 5 april, was ook twee dagen eerder dan vorig jaar en acht dagen vroeger dan het dan het gemiddelde over de laatste 20 jaar. Voor beide soorten was het allereerste ei dat gelegd werd (28 maart voor de Koolmees en 26 maart voor de Pimpelmees) ook zeer vroeg over de laatste 20 jaar. De Boomklever begon gemiddeld op 31 maart (!) en was daarmee ook zeven dagen vroeger dan vorig jaar en het vroegste dat in 23 jaar is vastgelegd. De Bonte vliegenvanger begon vroeg met een allereerste eileg al op 12 april (DoGo) en had met 29 april de vroegste gemiddelde eerst eileg in 23 jaar (samen met 2020). Dat gold echter niet voor de Gekraagde roodstaart die met een gemiddelde eerste eidatum van 9 mei precies gelijk was met het langjarig gemiddelde.

Het vervolglegpercentage voor de Koolmees was met 58 legsels (19,1%) flink hoger dan vorig jaar (14,9%). Van de Pimpelmees waren er maar zeven vervolglegels (4,8%) en dat is laag.

Dit jaar werden in het werkgebied van Vogelwacht Uden de Afrikagangers vroeggemiddeld voor het eerst gemeld. De Bonte vliegenvanger werd op 2 april voor het eerst gezien en de eerste Gekraagde Roodstaart van de regio werd al op 1 april gezien en gefotografeerd.

Al met al was het alleen voor de Boomklever een bijzonder goed jaar maar ook de Spreeuw en Bonte vliegenvanger hadden een goed jaar, de Koolmees en Gekraagde roodstaart waren gemiddeld maar de Pimpelmees had een slecht jaar (zie tabel hieronder).

Soort	Bezettings- graad	Broed- succes	Legselgrootte	Vervolglegsel - percentage	Totaal beeld 2025
K	↓↓	↑	↔	↑	↔
P	↓	↔	↑	↓	↓
BVL	↑↑	↓	↑↑	nvt	↑
BKL	↓↓	↑	↑↑	nvt	↑↑
GR	↓↓	↑	↔	nvt	↔
S	↔	↑↑	↓	↑	↑

Inhoudsopgave

1	Broedresultaten per gebied	6
1.1	Odiliapeel Oost (OO)	6
1.2	Odiliapeel West (OW)	6
1.3	Maashorst Slingerpadd (MS)	7
1.4	Maashorst Drie Vennen (DV)	7
1.5	Maashorst Hengstheuvel (HH)	8
1.6	Maashorst Schaijk (Sch)	9
1.7	Doelenweg - Golfbaan (DoGo)	9
1.8	Goorsche bossen (GB)	10
1.9	Achter de Berg (AdB)	10
1.10	Velp	11
1.11	Franse Baan (FB)	11
1.12	Hartje Groen (HG)	12
1.13	Moervendonk (MVD)	12
1.14	't Mun (Mun)	13
1.15	Zeeland Zuidoost (ZZ)	13
1.16	Golfclub The Duke (Duke)	14
1.17	Oijen (Oijen)	14
2	Resultaten per soort	15
2.1	Koolmees	15
2.2	Pimpelmees	17
2.3	Bonte vliegenvanger	19
2.4	Boomklever	20
2.5	Spreeuw	21
2.6	Gekraagde roodstaart	22
2.7	Roodborst	22
2.8	Kauw	22
2.9	Boomkruiper	22
2.10	Holenduif	23
2.11	Bosuil	23
2.12	Winterkoning	23
	Vergelijking met voorgaande jaren	25
2.14	Algemene indruk broedseizoen	25
2.15	Aantal kasten en bezettingspercentage	26
2.16	Broedsucces (uitgevlogen jongen/gelegd ei)	27
2.17	Legselgrootte	28
2.18	Gemiddelde datum eerste eileg	30
2.19	Percentage vervollegsels	32
2.20	Aankomst Afrikagangers	32
2.21	Totaalbeeld van alle soorten	33
3	Weeroverzicht broedseizoen 2025	34
3.1	Lente 2025 (maart, april, mei)	34

3.2 Zomer 2025 (juni, juli):.....	35
4 Dankwoord	38

Aziatische Hoornaar voor een kast in de Moervendonk, Foto Pieter van Breugel

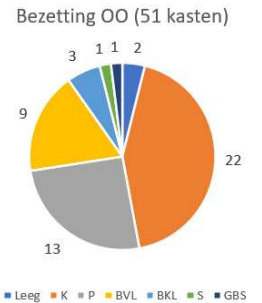
1 Broedresultaten per gebied

1.1 Odiliapeel Oost (OO)

Hermien heeft samen met Twan Raaymakers ook dit jaar weer de nestkasten in Odiliapeel Oost gecontroleerd. In het oostelijk gedeelte van de bossen van Odiliapeel hingen 51 kasten.

De bezetting van deze kasten is te zien in de volgende figuur

De broedresultaten in de bossen van Odiliapeel Oost zijn in de volgende tabellen samengevat. Het vervolglegselperscentage voor de Koolmees is 14% en 8% voor de Pimpelmees.

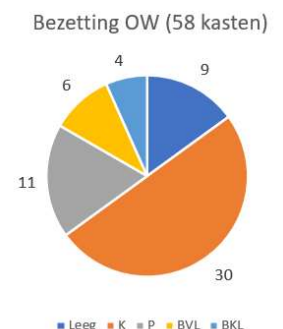
Odiliapeel Oost 2025	Legsels	Eieren	Jongen uit	% jongen	# Jongen uitgevlogen	% Jongen uitgevlogen	Broed-succes	Allereerste eidatum	Gem. eerste eidatum	Gem. Legsel-grootte
Koolmees	21	204	180	88%	175	97%	86%	31-mrt	9-apr	9,7
K-vervolg	3	22	21	95%	21	100%	95%	29-apr	9-mei	7,3
Pimpelmees	13	144	117	81%	112	96%	78%	28-mrt	5-apr	11,1
P-vervolg	1	7	6	86%	6	100%	86%	7-mei	7-mei	7,0
Bonte vliegenvanger	9	62	50	81%	48	96%	77%	17-apr	25-apr	6,9
Boomklever	3	25	22	88%	18	82%	72%	31-mrt	1-apr	8,3
Grote bonte specht	1	6	4	67%	3	75%	50%	10-apr	10-apr	6,0
Spreeuw	1	5	5	100%	0	0%	0%	9-mei	9-mei	5,0
Totaal	52	475	405	85%	383	95%	81%			

1.2 Odiliapeel West (OW)

Ingrid en Diane hebben in het westelijke gedeelte van de bossen van Odiliapeel 58 nestkasten hangen, waarvan er negen leeg bleven.

In de volgende figuur de bezetting van deze kasten.

De broedresultaten in de bossen van Odiliapeel West zijn in de volgende tabellen samengevat. Het vervolglegselperscentage is 6,9% voor de Koolmees.

Odiliapeel West 2025	Legsels	Eieren	Jongen uit	% jongen	# Jongen uitgevlogen	% Jongen uitgevlogen	Broed-succes	Allereerste eidatum	Gem. eerste eidatum	Gem. Legsel-grootte
Koolmees	29	264	226	86%	216	96%	82%	30-mrt	6-apr	9,1
K vervolg	2	13	5	38%	4	80%	31%	13-mei	13-mei	6,5
Pimpelmees	11	122	113	93%	112	99%	92%	29-mrt	3-apr	11,1
Boomklever	4	31	31	100%	30	NVT	97%	28-mrt	31-mrt	7,8
Bonte vliegenvanger	6	37	37	100%	37	100%	100%	20-apr	25-apr	6,2
Totaal	52	467	412	88%	399	97%	85%			

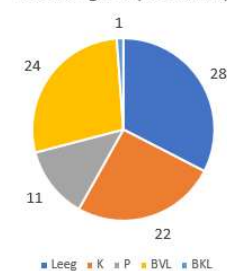
1.3 Maashorst Slingerpap (MS)

In het gebied van de Maashorst tussen het PNEM gebouw en het Slingerpap hangen in het totaal 80 kasten. Ingeborg en Karin hebben hier gecontroleerd.

In de volgende figuur de bezetting van deze kasten te zien.

De broedresultaten in de bossen van Maashorst Slingerpap zijn in de volgende tabellen samengevat. Er was erg veel predatie en dat is te zien aan het hele lage aantal uitgevlogen jongen

Bezetting MS (80 kasten)

Maashorst Slingerpap 2025	Legsels	Eieren	Jongen uit	% jongen	# Jongen uitgevlogen	% Jongen uitgevlogen	Broed-succes	Gem. eerste eidatum	Aller-eerste eidatum	Gem. Legsel-grootte
Koolmees	21	182	117	64%	86	74%	47%	7-apr	1-apr	8,7
K-vervolg	1	7	0	0%	0	NVT	0%	?	?	7,0
Pimpelmees	11	107	53	50%	16	30%	15%	5-apr	28-mrt	9,7
Bonte vliegenvanger	20	101	39	39%	39	100%	39%	29-apr	16-apr	5,1
BVL-vervolg	4	15	0	0%	0	NVT	0%	1-jun	26-mei	3,8
Boomklever	1	7	7	100%	6	0%	86%	27-mrt	27-mrt	7,0
Totaal	58	419	216	52%	147	68%	35%			

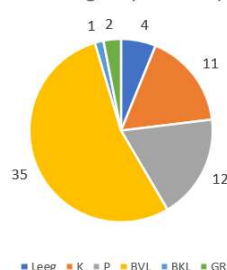
1.4 Maashorst Drie Vennen (DV)

In het gebied van de Maashorst bij de Drie Vennen hingen dit jaar 61 nestkasten en werden weer gecontroleerd door Tiny, Theo en Willie.

De bezetting van deze kasten is te zien in de volgende figuur. Weer zijn er minder Koolmezen gaan broeden en meer bonte vliegenvangers.

De broedresultaten van de verschillende soorten voor de Drie Vennen zijn in de volgende tabellen samengevat. Het vervolglegselfpercentage voor de Koolmees is 30% en 8,3% voor de Pimpelmees.

Bezetting DV (61 kasten)

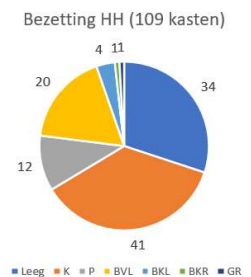
Drie Vennen 2025	Legsels	Eieren	Jongen uit	% jongen	# Jongen uitgevlogen	% Jongen uitgevlogen	Broed-succes	Gem. eerste eidatum	Aller-eerste eidatum	Gem. Legsel-grootte
Koolmees	10	86	77	90%	67	87%	78%	10-apr	4-apr	8,6
K-vervolg	3	18	16	89%	15	94%	83%	17-mei	16-mei	6,0
Pimpelmees	12	115	88	77%	77	88%	67%	7-apr	29-mrt	9,6
P-Vervolg	1	7	6	86%	6	100%	86%	11-mei	11-mei	7,0
Bonte Vliegenvanger	33	212	185	87%	148	80%	70%	24-apr	16-apr	6,4
BVL- vervolg	3	14	10	71%	7	70%	50%	30-mei	30-mei	4,7
Gekraagde Roodstaart	2	11	10	91%	10	0%	91%	6-mei	6-mei	5,5
Boomklever	1	8	8	100%	8	100%	100%	3-apr	3-apr	8,0
Totaal	65	471	400	85%	338	85%	72%			

1.5 Maashorst Hengstheuvel (HH)

In het gebied van de Hengstheuvel op de Maashorst hangen in het totaal 109 nestkasten en werden ze weer gecontroleerd door Willie en Leo.

De bezetting van deze kasten is te zien in de volgende figuur.

De broedresultaten op de Hengstheuvel zijn in de volgende tabellen samengevat. Het vervolglegselfpercentage is 31,3% voor de Koolmees.

Maashorst Hengstheuvel 2025	Legsels	Eieren	Jongen uit	% jongen	# Jongen uitgevlogen	% Jongen uitgevlogen	Broed-succes	Gem. eerste eidatum	Aller-eerste eidatum	Gem. Legsel-grootte
Koolmees	32	283	244	86%	235	96%	83%	6-apr	29-mrt	8,8
K vervolg	10	61	35	57%	29	83%	48%	15-mei	11-mei	6,1
Pimpelmees	12	138	129	93%	129	100%	93%	4-apr	1-apr	11,5
Bonte vliegenvanger	20	138	128	93%	113	88%	82%	27-apr	22-apr	6,9
Boomkruiper	1	6	6	100%	6	100%	100%	7-apr	7-apr	6,0
Gekraagde roodstaart	1	6	0	0%	0	0%	0%	15-mei	15-mei	6,0
Boomklever	4	32	31	97%	29	94%	91%	31-mrt	28-mrt	8,0
Totaal	80	664	573	86%	541	94%	81%			

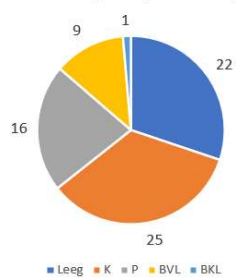
1.6 Maashorst Schaijk (Sch)

In het Schaijkse deel van de Maashorst, net ten oosten van de Hofmans plassen, hingen dit jaar in het totaal 66 kasten en deze werden weer gecontroleerd door Conny en Leo. De bezetting van deze kasten is te zien in de volgende figuur.

De broedresultaten op de Maashorst in Schaijk zijn in de volgende tabellen samengevat.

Het vervolglegselpercentage is 17,4% voor de Koolmees.

Bezetting SCK (66 kasten)

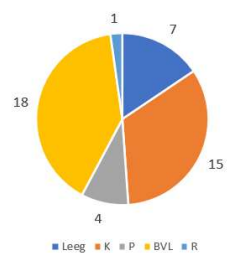
Schaijk 2025	Legsels	Eieren	Jongen uit	% jongen	# Jongen uitgevlogen	% Jongen uitgevlogen	Broed-succes	Gem. eerste eidatum	Aller-eerste eidatum	Gem. Legsel-grootte
Koolmees	23	193	161	83%	147	91%	76%	10-apr	30-mrt	8,4
K vervolg	4	26	13	50%	12	92%	46%	11-mei	4-mei	6,5
Pimpelmees	16	155	123	79%	121	98%	78%	5-apr	30-mrt	9,7
Bonte vliegenvanger	9	61	45	74%	44	98%	72%	26-apr	22-apr	6,8
Boomklever	1	9	7	78%	0	0%	0%	4-apr	4-apr	9,0
Totaal	53	444	349	79%	324	93%	73%			

1.7 Doelenweg - Golfbaan (DoGo)

Op de Hengstheuvel tussen de Doelenweg en het golfterrein hingen dit jaar in het totaal 51 kasten, die gecontroleerd werden door Theo en Dorien en Wim. De bezetting van deze kasten is te zien in de volgende figuur.

De broedresultaten van de verschillende soorten op de Doelenweg - Golfbaan zijn in de volgende tabellen samengevat. Het vervolglegselpercentage is 31,3% voor de Koolmees.

Bezetting DoGo (46 kasten)

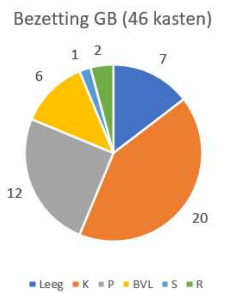
Doelenweg – Golfbaan 2025	Legsels	Eieren	Jongen uit	% jongen	# Jongen uitgevlogen	% Jongen uitgevlogen	Broed-succes	Gem. eerste eidatum	Aller-eerste eidatum	Gem. Legsel-grootte
Koolmees	14	111	106	95%	106	100%	95%	6-apr	1-apr	7,9
K vervolg	2	9	9	100%	9	100%	100%	19-mei	19-mei	4,5
Pimpelmees	4	45	44	98%	44	100%	98%	6-apr	30-mrt	11,3
Bonte vliegenvanger	18	118	106	90%	104	98%	88%	27-apr	12-apr	6,6
Roodborst	1	5	0	0%	0	NVT	0%	13-apr	13-apr	5,0
Totaal	39	288	265	92%	263	99%	91%			

1.8 Goorsche bossen (GB)

In de Goorsche bossen (tussen Mariaheide en Erp) hangen dit jaar in het totaal 46 kasten die gecontroleerd worden door Wim en Arnold.

De bezetting van deze kasten is te zien in de volgende figuur.

De vervolglegselfpercentages zijn 25% voor de Koolmees en 9.9% voor de Pimpelmees.

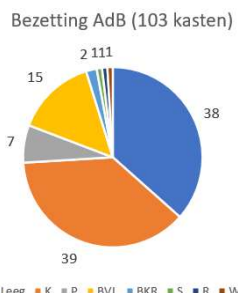

Goorsche Bossen 2025	Legsels	Eieren	Jongen uit	% jongen	# Jongen uitgevlogen	% Jongen uitgevlogen	Broed-succes	Gem. eerste eidatum	Aller-eerste eidatum	Gem. Legsel-grootte
Koolmees	20	185	176	95%	172	98%	93%	6-apr	31-mrt	9,3
K- vervolg	4	25	19	76%	15	79%	60%	17-mei	14-mei	6,3
Pimpelmees	11	114	102	89%	92	90%	81%	8-apr	1-apr	10,4
P-vervolg	1	5	5	100%	5	NVT	100%	14-mei	14-mei	5,0
Bonte vliegenvanger	6	40	38	95%	38	100%	95%	2-mei	22-apr	6,7
Spreeuw	1	5	5	100%	5	100%	100%	12-apr	12-apr	5,0
Roodborst	2	8	6	75%	6	100%	75%	26-apr	15-apr	4,0
Totaal	45	382	351	92%	333	95%	87%			

1.9 Achter de Berg (AdB)

Martien van Dooren en Wim van Lanen controleerden ook dit jaar weer de locatie "Achter de Berg" bij Bedaf. In totaal hingen daar dit jaar 103 kasten. De bezetting van deze kasten is te zien in de volgende figuur.

De vervolglegselfpercentages zijn 36,7% voor de Koolmees.

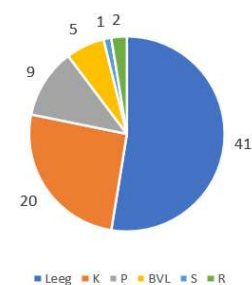
Achter de Berg 2025	Legsels	Eieren	Jongen uit	% jongen	# Jongen uitgevlogen	% Jongen uitgevlogen	Broed-succes	Gem. eerste eidatum	Aller-eerste eidatum	Gem. Legsel-grootte
Koolmees	30	283	263	93%	250	95%	88%	6-apr	31-mrt	9,4
K vervolg	11	79	54	68%	47	87%	59%	15-mei	11-mei	7,2
Pimpelmees	7	84	80	95%	78	98%	93%	6-apr	27-mrt	12,0
Bonte vliegenvanger	15	95	56	59%	55	98%	58%	1-mei	24-apr	6,3
Boomkruiper	2	16	9	56%	9	100%	56%	28-mrt	27-mrt	8,0
Spreeuw	1	5	5	100%	5	0%	100%	9-apr	9-apr	5,0
Roodborst	1	7	7	100%	7	0%	100%	20-apr	20-apr	7,0
Winterkoning	1	1	0	0%	0	NVT	0%	20-mei	20-mei	1,0
Totaal	68	570	474	83%	451	95%	79%			

1.10 Velp

Bij haar huis in Velp en in het bos vlakbij heeft Els dit jaar in het totaal 81 kastenhangen, die ze samen met Ruut controleert. De bezetting van deze kasten is te zien in de volgende figuur.

De broedresultaten van de verschillende soorten in Velp zijn in de volgende tabellen samengevat, de vervolglegselfpercentages zijn 25% voor de Koolmees.

Bezetting Velp (81 kasten)

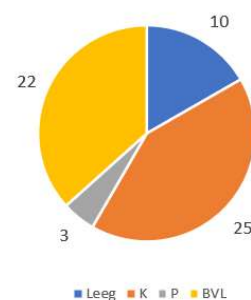
Velp 2025	Legsels	Eieren	Jongen uit	% jongen	# Jongen uitgevlogen	% Jongen uitgevlogen	Broed-succes	Gem. eerste eidatum	Aller-eerste eidatum	Gem. Legsel-grootte
Koolmees	20	177	156	88%	156	100%	88%	3-apr	27-mrt	8,9
K vervolg	5	30	26	87%	25	96%	83%	12-mei	8-mei	6,0
Pimpelmees	9	90	79	88%	79	100%	88%	1-apr	28-mrt	10,0
Bonte vliegenvanger	5	34	32	94%	25	78%	74%	2-mei	26-apr	6,8
Spreeuw	1	4	0	0%	0	NVT	0%	30-apr	30-apr	4,0
Roodborst	2	10	8	80%	7	88%	70%	18-apr	11-apr	5,0
Totaal	42	345	301	87%	292	97%	85%			

1.11 Franse Baan (FB)

In hun gebied aan de Franse Baan bij de natuurbegraafplaats bij Schaijk hebben Jelle van Oss en Wout van Eldijk in totaal 48 nestkasten hangen. De bezetting van deze kasten is in de volgende figuur te zien!

In de tabel hieronder zijn de resultaten samengevat. de vervolglegselfpercentages zijn 4,2% voor de Koolmees en 50% voor de Pimpelmees.

Bezetting FB (59 kasten)

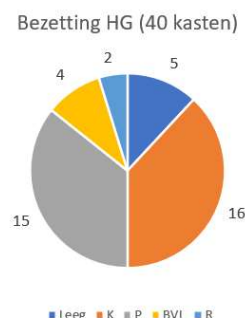
Franse Baan	Legsels	Eieren	Jongen uit	% jongen	# Jongen uitgevlogen	% Jongen uitgevlogen	Broed-succes	Gem. eerste eidatum	Allereerste eidatum	Gem. Legsel-grootte
Koolmees	24	225	150	67%	103	69%	46%	15-apr	9-apr	9,4
K-vervolg	1	1	0	0%	0	NVT	0%	13-mei	13-mei	1,0
Pimpelmees	2	13	0	0%	0	NVT	0%	11-apr	11-apr	6,5
P-vervolg	1	9	0	0%	0	NVT	0%	21-mei	21-mei	9,0
Bonte vliegenvanger	22	133	85	64%	67	79%	50%	30-apr	22-apr	6,0
Totaal	50	381	235	62%	170	72%	45%			

1.12 Hartje Groen (HG)

Noud van den Berg heeft de 51 kasten bij Camping Hartje Groen dit jaar weer gecontroleerd.

De bezetting van deze kasten is in de volgende figuur te zien.

Hieronder zijn de resultaten samengevat, het vervolglegselfpercentage is 6,7% voor de Koolmees en de Pimpelmees.

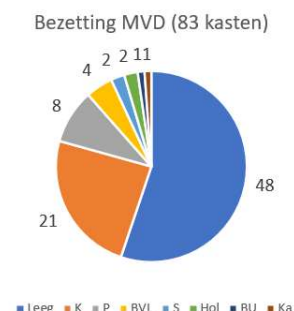
Hartje Groen 2025	Legsels	Eieren	Jongen uit	% jongen	# Jongen uitgevlogen	% Jongen uitgevlogen	Broed-succes	Gem. eerste eidatum	Allereerste eidatum	Gem. Legsel-grootte
Koolmees	15	131	101	77%	93	92%	71%	13-apr	28-mrt	8,7
K vervolg	1	9	9	100%	4	44%	44%	4-mei	4-mei	9,0
Pimpelmees	15	142	104	73%	104	100%	73%	7-apr	28-mrt	9,5
P-vervolg	1	7	0	0%	0	NVT	0%	14-mei	14-mei	7,0
Bonte vliegenvanger	4	27	19	70%	19	100%	70%	22-apr	17-apr	6,8
Roodborst	2	14	14	100%	14	100%	100%	26-apr	24-apr	7,0
Totaal	38	330	247	75%	234	95%	71%			

1.13 Moervendonk (MVD)

Bij het huis op de Moervendonk in Heeswijk Dinther controleert Leo 83 verschillende nestkasten.

De bezetting van deze kasten is te zien in de volgende figuur.

Hieronder de samenvatting van alle gegevens. het vervolglegselfpercentage is 29,4% voor de Koolmees en 14,3% voor de Pimpelmees.

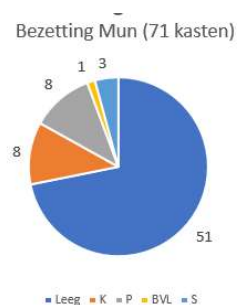
Moervendonk 2025	Legsels	Eieren	Jongen uit	% jongen	# Jongen uitgevlogen	% Jongen uitgevlogen	Broed-succes	Gem. eerste eidatum	Allereerste eidatum	Gem. Legsel-grootte
Koolmees	17	144	103	72%	103	100%	72%	6-apr	26-mrt	8,5
K-vervolg	5	33	29	88%	28	97%	85%	7-mei	29-apr	6,6
Pimpelmees	7	84	77	92%	77	100%	92%	29-mrt	26-mrt	12,0
P-vervolg	1	5	3	60%	3	100%	60%	11-mei	11-mei	5,0
Bonte vliegenvanger	4	26	25	96%	25	100%	96%	28-apr	21-apr	6,5
Bosuul	1	2	2	100%	2	100%	100%	6-mrt	6-mrt	2,0
Holenduif	2	4	2	50%	2	100%	50%	23-apr	5-apr	2,0
Kauw	1	7	4	57%	4	100%	57%	5-apr	5-apr	7,0
Spreeuw	2	10	9	90%	9	100%	90%	10-apr	9-apr	5,0
Totaal	40	315	254	81%	253	100%	80%			

1.14 't Mun (Mun)

Bij de woning van Ria de Vent op het Mun bij Schaijk hangen 71 nestkasten.

De bezetting van deze nestkasten is te zien in de volgend figuur.

De broedresultaten van de verschillende kasten op het Mun bij Schaijk zijn in de volgende tabellen samengevat.

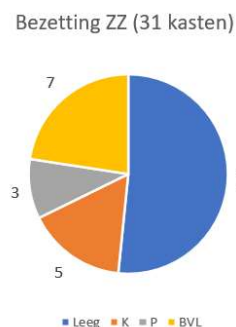
't Mun 2025	Legsels	Eieren	Jongen uit	% jongen	# Jongen uitgevlogen	% Jongen uitgevlogen	Broed-succes	Gem. eerste eidatum	Allereerste eidatum	Gem. Legsel-grootte
Koolmees	8	48	48	100%	48	100%	100%	13-apr	9-apr	6,0
Pimpelmees	8	80	72	90%	69	96%	86%	8-apr	2-apr	10,0
Bonte vliegenvanger	1	1	0	0%	0	NVT	0%	3-mei	3-mei	1,0
Spreeuw	3	15	15	100%	15	100%	100%	10-apr	9-apr	5,0
Totaal	20	144	135	94%	132	98%	92%			

1.15 Zeeland Zuidoost (ZZ)

In het Zuidoosten van Zeeland, net ten zuiden van de Trentse Bossen heeft Henk van Beek dit jaar 31 kasten gecontroleerd.

Voor de bezetting zie onderstaande figuur.

Het resultaat voor deze kasten is hieronder in de tabel samengevat.

Zeeland ZO 2025	Legsels	Eieren	Jongen uit	% jongen	# Jongen uitgevlogen	% Jongen uitgevlogen	Broed-succes	Gem. eerste eidatum	Allereerste eidatum	Gem. Legsel-grootte
Koolmees	5	48	41	85%	41	100%	85%	13-apr	2-apr	9,6
Pimpelmees	3	34	33	97%	33	100%	97%	4-apr	1-apr	11,3
Bonte vliegenvanger	7	44	40	91%	40	100%	91%	28-apr	16-apr	6,3
Totaal	15	126	114	90%	114	100%	90%			

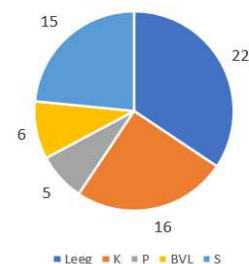
1.16 Golfclub The Duke (Duke)

Op Golfclub the Duke tussen Heesch en Nistelrode hangen 63 kasten , 40 spreuwenkasten en 23 mezenkasten voornamelijk om schadelijke insecten te bestrijden die de golfbaan kunnen beschadigen. Koos Doorten controleert deze kasten, rondrijdend met een golfkarretje.

Voor de bezetting zie nevenstaande figuur.

Het resultaat voor deze kasten is hieronder in de tabel samengevat. Het vervolglegselfpercentage voor de Koolmees is 41,7% en 25% voor de Pimpelmees.

Bezetting Duke (63 kasten)

Golfclub the Duke 2025	Legsels	Eieren	Jongen uit	% jongen	# Jongen uitgevlogen	% Jongen uitgevlogen	Broed-succes	Gem. eerste eidatum	Allereerste eidatum	Gem. Legsel-grootte
Koolmees	12	110	83	75%	81	98%	74%	12-apr	1-apr	9,2
K-vervolg	5	31	30	97%	30	100%	97%	10-mei	2-mei	6,2
Pimpelmees	4	35	33	94%	21	64%	60%	4-apr	2-apr	8,8
P-vervolg	1	7	0	0%	0	NVT	0%	1-mei	1-mei	7,0
Bonte vliegenvanger	6	37	26	70%	23	88%	62%	29-apr	20-apr	6,2
Spreeuw	11	50	50	100%	47	94%	94%	10-apr	7-apr	4,5
S-vervolg	4	17	17	100%	17	100%	100%	12-mei	11-mei	4,3
Totaal	43	287	239	83%	219	92%	76%			

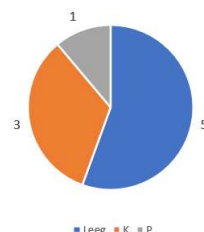
1.17 Oijen (Oijen)

In Oijen heeft Noud tien nieuwe kasten opgehangen, hiervan waren er twee meteen aan het begin verdwenen/vernield.

Voor de bezetting zie nevenstaande figuur.

Het resultaat voor deze kasten is hieronder in de tabel samengevat. Het vervolglegselfpercentage voor de Koolmees is 50%.

Bezetting Oijen (8 kasten)

Oijen 2025	Legsels	Eieren	Jongen uit	% jongen	# Jongen uitgevlogen	% Jongen uitgevlogen	Broed-succes	Gem. eerste eidatum	Allereerste eidatum	Gem. Legsel-grootte
Koolmees	2	17	17	100%	17	100%	100%	12-apr	8-apr	8,5
K-vervolg	1	8	0	0%	0	NVT	0%	29-mei	29-mei	8,0
Pimpelmees	1	9	8	89%	8	100%	89%	30-mrt	30-mrt	9,0
Totaal	4	34	25	74%	25	100%	74%			

2 Resultaten per soort

2.1 Koolmees

In het totaal waren er 361 legfels van de Koolmees waarvan 304 eerste legfels en 58 vervolglegfels (19,1%). Net als de vorige jaren is elk legfel dat één maand na de allereerste eileg van die soort gelegd is, als vervolglegfel aangerekend. Het hoeft dus niet noodzakelijkerwijs in dezelfde kast als het eerste legfel gelegd te zijn.

Het broedsucces van de Koolmees is te zien in tabel 1. In het totaal (eerste- en vervolglegfels) werden er 3.063 eieren gelegd en kwamen er 2.515 jongen uit (82,1%). Uiteindelijk vlogen er 2.335 jongen uit (92,8%) wat een totaal broedsucces (uitgevlogen jongen / gelegd ei) van 76,2% oplevert. Dit broedsucces was, zoals bijna altijd, hoger voor de eerste legfels (77,9%) dan voor de vervolglegfels (64,2%).

Tabel 1: Overzicht gegevens Koolmees

Koolmees 2025	Legfels	Eieren	Jongen uit	% jongen	# Jongen uitgevlogen	% Jongen uitgevlogen	Broed-succes	Gemid. 1e eidatum	Legfel-grootte
HH	32	283	244	86%	235	96%	83%	6-apr	8,8
SCK	23	193	161	83%	147	91%	76%	10-apr	8,4
MVD	17	144	103	72%	103	100%	72%	6-apr	8,5
OO	21	204	180	88%	175	97%	86%	9-apr	9,7
DK	12	110	83	75%	81	98%	74%	12-apr	9,2
OW	29	264	226	86%	216	96%	82%	6-apr	9,1
ZZ	5	48	41	85%	41	100%	85%	13-apr	9,6
DV	10	86	77	90%	67	87%	78%	10-apr	8,6
FB	24	225	150	67%	103	69%	46%	15-apr	9,4
AdB	30	283	263	93%	250	95%	88%	6-apr	9,4
Velp	20	177	156	88%	156	100%	88%	3-apr	8,9
HG	15	131	101	77%	93	92%	71%	13-apr	8,7
DoGo	14	111	106	95%	106	100%	95%	6-apr	7,9
GB	20	185	176	95%	172	98%	93%	6-apr	9,3
Oijen	2	17	17	100%	17	100%	100%	12-apr	8,5
Mun	8	48	48	100%	48	100%	100%	13-apr	6,0
MS	21	182	117	64%	86	74%	47%	7-apr	8,7
Totaal	303	2691	2249	83,6%	2096	93,2%	77,9%	8-Apr	8,88

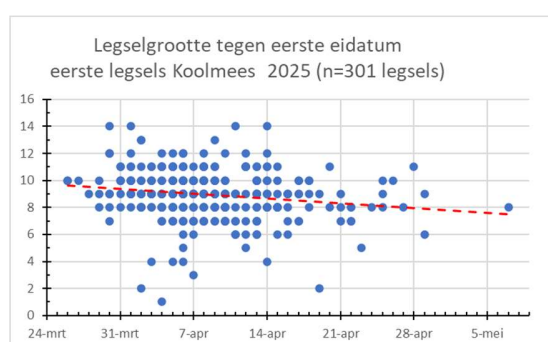
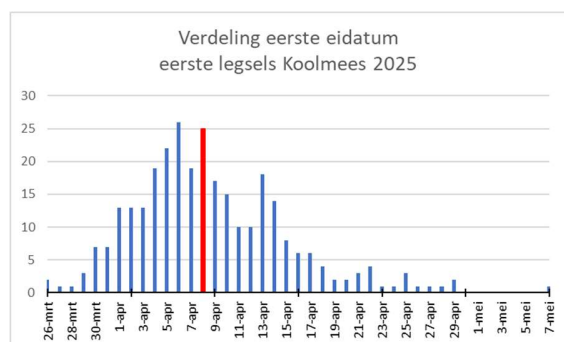
Koolmees vervolg 2025	Legfels	Eieren	Jongen uit	% jongen	# Jongen uitgevlogen	% Jongen uitgevlogen	Broed-succes	Gemid. 1e eidatum	Legfel-grootte
HH	10	61	35	57%	29	83%	48%	15-mei	6,1
SCK	4	26	13	50%	12	92%	46%	11-mei	6,5
MVD	5	33	29	88%	28	97%	85%	7-mei	6,6
OO	3	22	21	95%	21	100%	95%	9-mei	7,3
DK	5	31	30	97%	30	100%	97%	10-mei	6,2

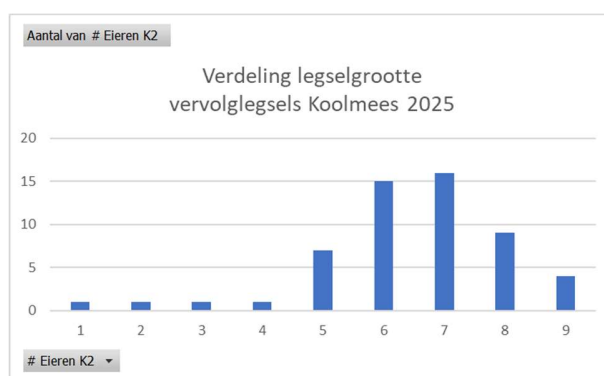
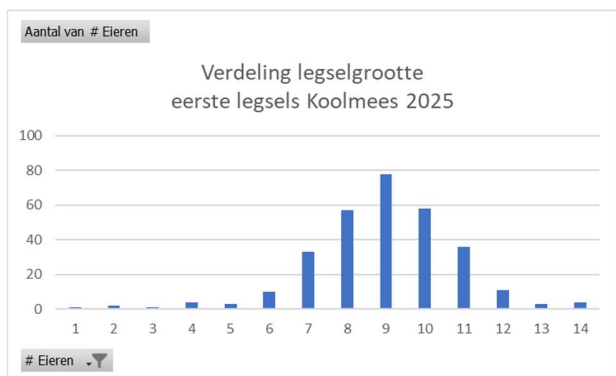
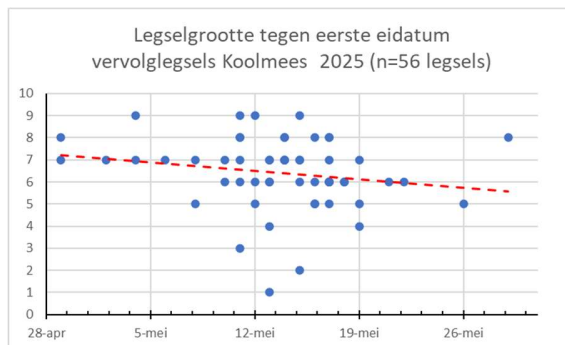
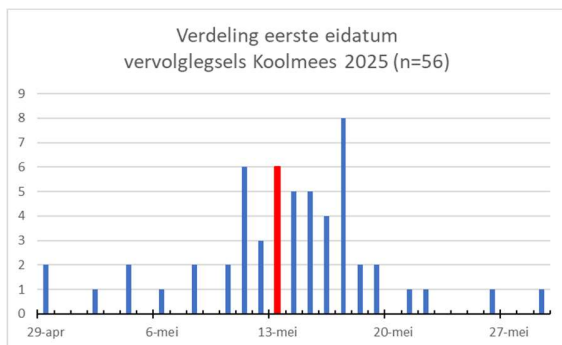
Koolmees vervolg 2025	Legsels	Eieren	Jongen uit	% jongen	# Jongen uitgevlogen	% Jongen uitgevlogen	Broed- succes	Gemid. 1e eidatum	Legsel- grootte
OW	2	13	5	38%	4	80%	31%	13-mei	6,5
DV	3	18	16	89%	15	94%	83%	17-mei	6,0
FB	1	1	0	0%	0	NVT	0%	13-mei	1,0
AdB	11	79	54	68%	47	87%	59%	15-mei	7,2
Velp	5	30	26	87%	25	96%	83%	12-mei	6,0
HG	1	9	9	100%	4	44%	44%	4-mei	9,0
DoGo	2	9	9	100%	9	100%	100%	19-mei	5,0
GB	4	25	19	76%	15	79%	60%	17-mei	6,3
Oijen	1	8	0	0%	0	NVT	0%	29-mei	8,0
MS	1	7	0	0%	0	NVT	0%	?	7,0
Totaal	58	372	266	71,5%	239	89,8%	64,2%	13-mei	6,41

De gemiddelde legselgrootte van alle eerste legsels samen is 8,94 eieren en was niet constant over de gebieden (zie tabel hierboven). De gemiddelde legselgrootte van alle vervollegsels samen is 6,41 eieren.

De gemiddelde datum waarop het eerste ei van de eerste legsels werd gelegd is redelijk constant over de gebieden: 3-apr (Velp), 6-apr (HH, MVD, OW, AdB, DoGo en GB), 7-apr (MS), 9-apr (OO), 10-apr (SCK, DV), 12-apr (DK, Oijen), 13-apr (ZZ, HG en Mun) en 15-apr (FB). Dit levert in het totaal een gemiddelde eerste eilegdatum van 8 april met op 26 maart de allervroegste van het seizoen en op 7 mei de laatste eerste eilegdatum van de eerste legsels.

De gemiddelde datum waarop het eerste ei van de 58 vervollegsels werd gelegd is 13 mei met op 29 april het eerste vervollegsels-ei en op 29 mei 2025 de laatste eerste eilegdatum van de vervollegsels.

2.2 Pimpelmees

In het totaal waren er 153 legfels van de Pimpelmees waarvan zeven vervolglegsels (4,8%), deze soort broedde in alle 17 gebieden. Net als vorig jaar is elk legsel dat één maand na de allereerste eileg van die soort gelegd is als vervolglegsel aangerekend. Het hoeft dus niet noodzakelijkerwijs in dezelfde kast als het eerste legsel gelegd te zijn. Het broedsucces van de Pimpelmees is te zien in tabel 2. In het totaal werden er 1.558 eieren gelegd en kwamen er 1.275 jongen uit (81,8%). Uiteindelijk vlogen er 1.192 jongen uit (93,5%) wat een totaal broedsucces (uitgevlogen jongen / gelegd ei) van 76,5% oplevert. Het broedsucces voor de eerste legfels (77,6%) was hoger dan voor de vervolglegsels (42,6%).

Tabel 2: Overzicht gegevens Pimpelmees

Pimpelmees 2025	Legfels	eieren	jongen uit	% jongen	#jongen uitgevlogen	% jongen uitgevlogen	Broed succes	Gemid. eidatum	Legsel-grootte
HH	12	138	129	93%	129	100%	93%	4-apr	11,5
SCK	16	155	123	79%	121	98%	78%	5-apr	9,7
MVD	7	84	77	92%	77	100%	92%	29-mrt	12,0
OO	13	144	117	81%	112	96%	78%	5-apr	11,1
DK	4	35	33	94%	21	64%	60%	4-apr	8,8
OW	11	122	113	93%	112	99%	92%	3-apr	11,1
ZZ	3	34	33	97%	33	100%	97%	4-apr	11,3

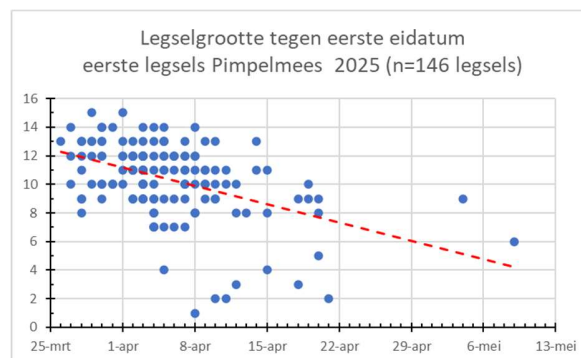
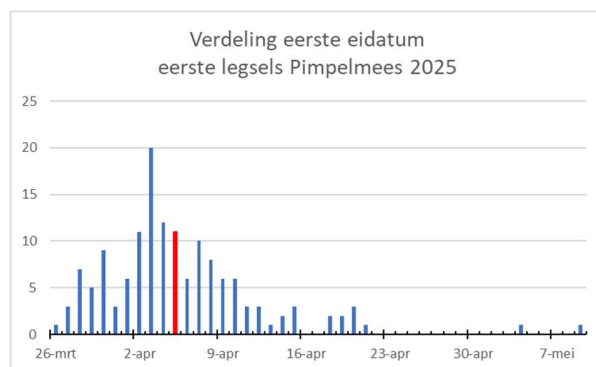
DV	12	115	88	77%	77	88%	67%	7-apr	9,6
FB	2	13	0	0%	0	NVT	0%	11-apr	6,5
AdB	7	84	80	95%	78	98%	93%	6-apr	12,0
Velp	9	90	79	88%	79	100%	88%	1-apr	10,0
HG	15	142	104	73%	104	100%	73%	7-apr	9,5
DoGo	4	45	44	98%	44	100%	98%	6-apr	11,3
GB	11	114	102	89%	92	90%	81%	8-apr	10,4
Oijen	1	9	8	89%	8	100%	89%	30-mrt	9,0
Mun	8	80	72	90%	69	96%	86%	8-apr	10,0
MS	11	107	53	50%	16	30%	15%	5-apr	9,7
Totaal	146	1511	1255	83,1%	1172	93,4%	77,6%	5-apr	10,34

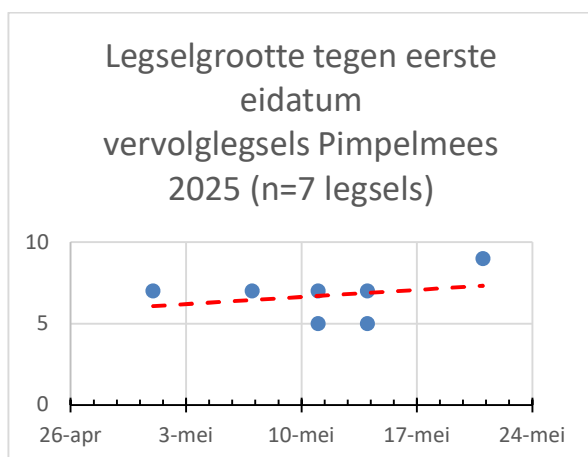
Pimpelmees vervolg 2025	Legsels	eieren	jongen uit	% jongen	#jongen uitgevlogen	% jongen uitgevlogen	Broed succes	Gemid. eidatum	Legsel- grootte
MVD	1	5	3	60%	3	100%	60%	11-mei	5,0
OO	1	7	6	86%	6	100%	86%	7-mei	7,0
DK	1	7	0	0%	0	NVT	0%	1-mei	7,0
DV	1	7	6	86%	6	100%	86%	11-mei	7,0
FB	1	9	0	0%	0	NVT	0%	21-mei	9,0
HG	1	7	0	0%	0	NVT	0%	14-mei	7,0
GB	1	5	5	100%	5	NVT	100%	14-mei	5,0
Totaal	7	47	20	42,6%	20	100,0%	42,6%	11-mei	6,71

De gemiddelde legselgrootte van de eerste legsels is 10,35 eieren, de gemiddelde legselgrootte van de vervollegsels is 6,71 eieren maar met behoorlijke verschillen tussen de gebieden.

De gemiddelde datum waarop het eerste Pimpelmees-ei van de eerste legsels werd gelegd is redelijk variabel: 29-mrt (MVD), 30-mrt (Oijen), 1-apr (Velp), 3-apr (OW), 4-apr (HH, DK, ZZ), 5-apr (SCK, OO, MS), 6-apr (AdB DoGo), 7-apr (DV, HG), 8-apr (GB, Mun) en 11-apr (FB). Dit levert in het totaal een gemiddelde eerste eileg van 5 april op, met op 26 maart de allervroegste van het seizoen en op 9 mei de laatste eerste eileg.

De gemiddelde datum waarop het eerste Pimpelmees-ei van de vervollegsels werd gelegd was 11 mei, met op 01-mei de allervroegste van het seizoen en op 21 mei de laatste eerste eileg.

2.3 Bonte vliegenvanger

Dit jaar heeft de Bonte vliegenvanger in zestien gebieden gebroed. Het aantal legfels was met 190 weer hoger dan vorig jaar (177) en het jaar ervoor (159); dit jaar acht vervolglegsels.

Het broedsucces van de Bonte vliegenvanger is te zien in tabel 3.

Tabel 3: Overzicht gegevens Bonte vliegenvanger

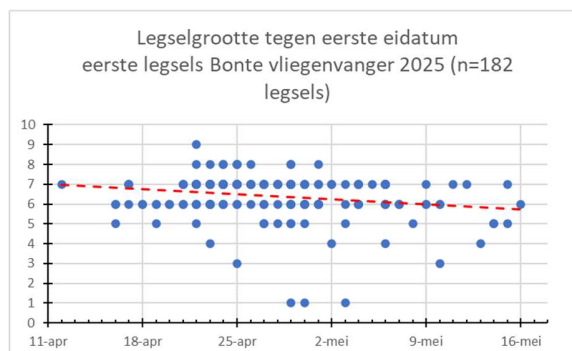
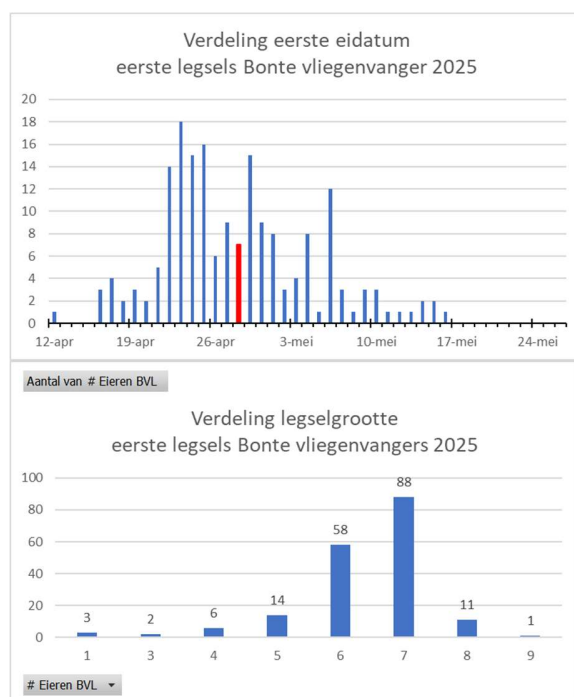
Bonte Vliegenvanger 2025	Legfels	eieren	jongen uit	% jongen	#jongen uitgevlogen	% jongen uitgevlogen	Broed succes	Gemid. eidatum	Legsel-grootte
HH	20	138	128	93%	113	88%	82%	27-apr	6,9
SCK	9	61	45	74%	44	98%	72%	26-apr	6,8
MVD	4	26	25	96%	25	100%	96%	28-apr	6,5
OO	9	62	50	81%	48	96%	77%	25-apr	6,9
DK	6	37	26	70%	23	88%	62%	29-apr	6,2
OW	6	37	37	100%	37	100%	100%	25-apr	6,2
ZZ	7	44	40	91%	40	100%	91%	28-apr	6,3
DV	33	212	185	87%	148	80%	70%	24-apr	6,4
FB	22	133	85	64%	67	79%	50%	30-apr	6,0
AdB	15	95	56	59%	55	98%	58%	1-mei	6,3
Velp	5	34	32	94%	25	78%	74%	2-mei	6,8
HG	4	27	19	70%	19	100%	70%	22-apr	6,8
DoGo	18	118	106	90%	104	98%	88%	27-apr	6,6
GB	6	40	38	95%	38	100%	95%	2-mei	6,7
Mun	1	1	0	0%	0	NVT	0%	3-mei	1,0
MS	17	97	39	40%	39	100%	40%	27-apr	5,7
Totaal	182	1162	911	78%	825	91%	71%	28 Apr	6,38

Bonte Vliegenvanger 2025	Legsels	eieren	jongen uit	% jongen	#jongen uitgevlogen	% jongen uitgevlogen	Broedsucces	Gemid. eidatum	Legsel-grootte
DV	3	14	10	71%	7	70%	50%	30-mei	4,7
MS	5	19	0	0%	0	NVT	0%	30-mei	3,8
Totaal	8	33	10	30%	7	70%	21%	30-mei	4,13

In het totaal werden er voor de (eerste en vervolg)legsels 1195 eieren gelegd en kwamen er 921 jongen uit (77,1%). Uiteindelijk vlogen er ook 832 jongen uit (90,3%) wat een totaal broedsucces (uitgevlogen jongen / gelegd ei) van 69,6% oplevert. Het broedsucces voor de eerste legsels (71,0%) was hoger dan voor de vervolglegsels (21,2%).

De gemiddelde legselgrootte is 6,38 eieren voor de eerste legsels en 4,13 voor de vervolglegsels.

De gemiddelde datum waarop het eerste ei werd gelegd van de eerste legsels was niet constant over de gebieden: 22-apr (HG), 24-apr (DV), 25-apr (OW en OO), 26-apr (SCK), 27-apr (HH, DoGo en MS), 28-apr (MVD en ZZ), 29-apr (DK), 30-apr (FB), 1-mei (AdB), 2-mei (Velp, GB) en 3-mei (Mun), wat in het totaal een gemiddelde eerste eileg van 28 april, met op 12 (!) april de allervroegste van het seizoen en op 16 mei de laatste eerste eileg.

2.4 Boomklever

De Boomklever broedt bij ons steeds minder in nestkasten en heeft dit jaar in zes gebieden gebroed, vorig jaar was dat nog in acht. In het totaal waren er 14 legsels van de Boomklever (vorig jaar 24) waaronder geen vervolglegsels.

Het broedsucces van de Boomklever is te zien in Tabel 4. In het totaal werden er 112 eieren gelegd en kwamen er 106 jongen uit (94,6%). Uiteindelijk vlogen er 91

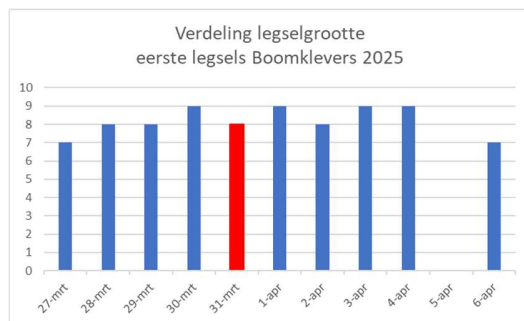
jongen uit (91%) wat een totaal broedsucces (uitgevlogen jongen / gelegd ei) van 81,3% oplevert.

De gemiddelde legselgrootte is 8,0 eieren voor de eerste legsels en was niet constant over alle gebieden (zie Tabel 4).

Tabel 4: Overzicht gegevens Boomklever

Boomklever 2025	Legsels	Eieren	Jongen uit	% jongen	# Jongen uitgevlogen	% Jongen uitgevlogen	Broed-succes	Gemid. eidatum	Legsel-grootte
HH	4	32	31	97%	29	94%	91%	31-mrt	8,0
SCK	1	9	7	78%	0	0%	0%	4-apr	9,0
OO	3	25	22	88%	18	82%	72%	1-apr	8,3
OW	4	31	31	100%	30	NVT	97%	31-mrt	7,8
DV	1	8	8	100%	8	100%	100%	3-apr	8,0
MS	1	7	7	100%	6	0%	86%	27-mrt	7,0
Totaal	14	112	106	94,6%	91	85,8%	81,3%		8,0

De gemiddelde datum waarop het eerste ei werd gelegd voor de eerste legsels is 31 maart, met op 27 maart het allereerste ei en op 4 april het laatste eerste ei.

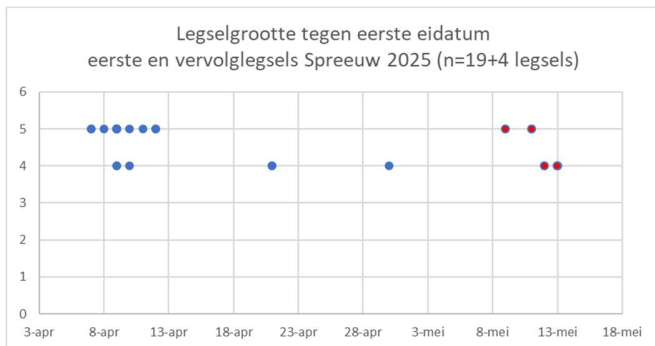

2.5 Spreeuw

Spreeuw 2025	Legsels	eieren	Uitgekomen		Uitgevlogen		Broed succes	Gemid. eidatum	Legsel-grootte
			#	%	#	%			
MVD	2	10	9	90%	9	100%	90%	10-apr	5,0
DK	11	50	50	100%	47	94%	94%	10-apr	4,5
AdB	1	5	5	100%	5	0%	100%	9-apr	5,0
Velp	1	4	0	0%	0	NVT	0%	30-apr	4,0
GB	1	5	5	100%	5	100%	100%	12-apr	5,0
Mun	3	15	15	100%	15	100%	100%	10-apr	5,0
Totaal	19	89	84	94,4%	81	96,4%	91,0%	11-apr	4,68

Spreeuw Vervolg 2025	Legsels	eieren	Uitgekomen		Uitgevlogen		Broed succes	Gemid. eidatum	Legsel-grootte
			#	%	#	%			
DK	4	17	17	100%	17	100%	100%	12-mei	4,3

OO	1	5	5	100%	0	0%	0%	9-mei	5,0
Totaal	5	22	22	100%	17	77,3%	77,3%		4,40

2.6 Gekraagde roodstaart

Gekraagde Roodstaart 2025	Legsels	Eieren	Uitgekomen		Uitgevlogen		Broed succes	Gemid. eidatum	Legsel-grootte
			#	%	#	%			
HH	1	6	0	0%	0	0%	0%	15-mei	6,0
DV	2	11	10	91%	10	0%	91%	6-mei	5,5
Totaal	3	17	10	75%	10	100%	75%	9-mei	5,7

2.7 Roodborst

Roodborst 2025	Legsels	eieren	Uitgekomen		Uitgevlogen		Broed-succes	Eerste eidatum	Legsel-grootte
			#	%	#	%			
AdB	1	7	7	100%	7	0%	100%	20-apr	7,0
Velp	2	10	8	80%	7	88%	70%	18-apr	5,0
HG	2	14	14	100%	14	100%	100%	26-apr	7,0
DoGo	1	5	0	0%	0	NVT	0%	13-apr	5,0
GB	2	8	6	75%	6	100%	75%	26-apr	4,0
Totaal	8	44	35	75%	34	100%	75%	22-apr	5,5

2.8 Kauw

Kauw 2025	Legsels	eieren	Uitgekomen		Uitgevlogen		Broed-succes	Eerste eidatum	Legsel-grootte
			#	%	#	%			
MVD	1	7	4	57%	4	100%	57%	5-apr	7,0

2.9 Boomkruiper

Boomkruiper 2025	Legsels	eieren	Uitgekomen		Uitgevlogen		Broed succes	Eerste eidatu	Legsel-grootte
			#	%	#	%			

								m	
HH	1	6	6	100%	6	100%	100%	7-apr	6,0
AdB	2	16	9	56%	9	100%	56%	28-mrt	8,0
Totaal	3	22	15	75%	15	100%	75%	31-mrt	7,3

2.10 Holenduif

Holenduif 2025	Legsels	eieren	Uitgekomen		Uitgevlogen		Broed succes	Eerste eidatu m	Legsel- grootte
			#	%	#	%			
MVD	1	4	2	50%	2	100%	50%	23-apr	2,0

2.11 Bosuil

Holenduif 2025	Legsels	eieren	Uitgekomen		Uitgevlogen		Broed succes	Eerste eidatu m	Legsel- grootte
			#	%	#	%			
MVD	1	2	2	100%	2	100%	100%	6-mrt	2,0

2.12 Winterkoning

Holenduif 2025	Legsels	eieren	Uitgekomen		Uitgevlogen		Broed succes	Eerste eidatu m	Legsel- grootte
			#	%	#	%			
AdB	1	1	0	0%	0	NVT	0%	20-mei	1,0

Veertien Pimpelmeesjes in Hartje Groen, foto van Marion

Vergelijking met voorgaande jaren

Zoals eerder aangegeven zijn er, helaas, heel veel oude gegevens verloren gegaan, mede doordat er een aantal jaar geen werkgroepcoördinator is geweest. De oudste gegevens zijn over de jaren 1976 tot 1999 maar in sommige jaren is het totaal aantal nesten laag. Pas vanaf 2003 zijn gedetailleerde gegevens bewaard gebleven. Bij de onderstaande vergelijking moet men er dus wel steeds rekening mee houden dat de vergelijkingen met 1983-1999 gebaseerd zijn op kleine aantallen (met dus grote spreiding op de getallen) en dat die soms slechts uit één gebied (Odiliapeelse bossen) komen dat misschien niet altijd met bijvoorbeeld de deelgebieden in de regio Uden te vergelijken is. Daarom is een goede vergelijking met andere deelgebieden niet altijd goed mogelijk.

2.14 Algemene indruk broedseizoenen

In tabel 7 de kengetallen van dit seizoen

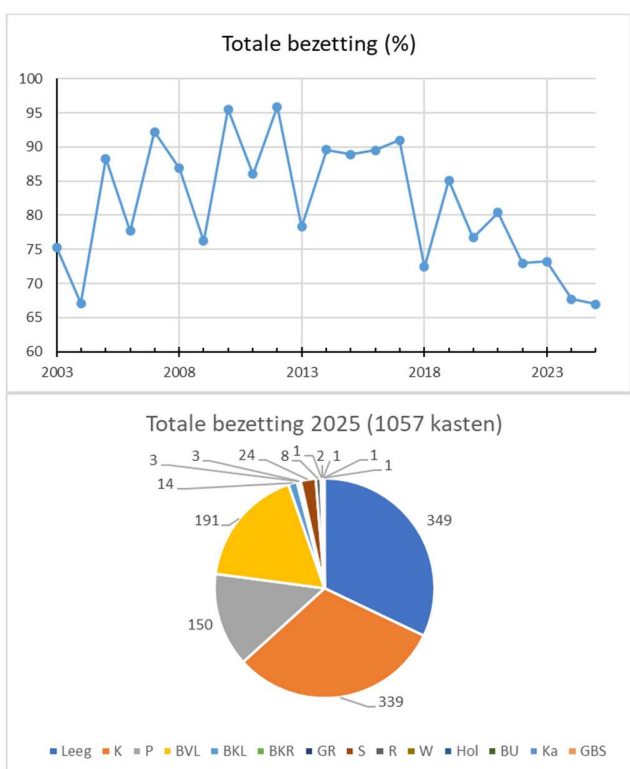
Tabel 7: Kengetallen per soort broedseizoen 2025

Totalen 2025	K	P	BVL	BKL	S	R	BKR	HOL	BU	KA	GR	GBS	W	Totaal
# nestkasten	1057													
# nestkasten bezet	339	150	191	14	24	8	3	2	1	1	3	1	1	708
% nestkasten bezet	32,1%	14,2%	18,1%	1,3%	2,3%	0,8%	0,3%	0,2%	0,1%	0,1%	0,3%	0,1%	0,1%	67,0%
# legels	361	153	190	14	24	8	3	2	1	1	3	1	1	762
# eieren	3063	1558	1195	112	111	44	22	4	2	7	17	6	0	6.142
# eieren uitgekomen	2515	1275	921	106	106	35	15	2	2	4	10	4	17	4.995
% eieren uitgekomen	82,1%	81,8%	77,1%	94,6%	95,5%	79,5%	68%	50%	100%	57%	59%	75%	0%	81,3%
# jongen uitgevlogen	2335	1192	832	91	98	35	15	2	2	4	10	3	0	4.619
% jongen uitgevlogen	92,8%	93,5%	90,3%	85,8%	92,5%	91,3%	100%	100%	100%	100%	100%	75%	0%	92,4%
% broedsucces	76,2%	76,5%	69,6%	81,3%	88,3%	77,3%	68%	50%	100%	57%	59%	50%	0%	75,2%
# vervolg broedsel	58	7	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	68
% vervolg legsel	19,1%	4,8%			26,3%									
Legselgrootte 1 ^e legsel	8,88	10,35	6,38	8,0	4,7	5,5	7,3	2	2	7	5,7	6	1	
Gem Eidatum 1 ^e legsel	8-apr	5-apr	28-apr	31-mrt	11-apr	22-apr	31-mrt	23-apr	6-mrt	5-apr	9-mei	10-apr	20-mei	

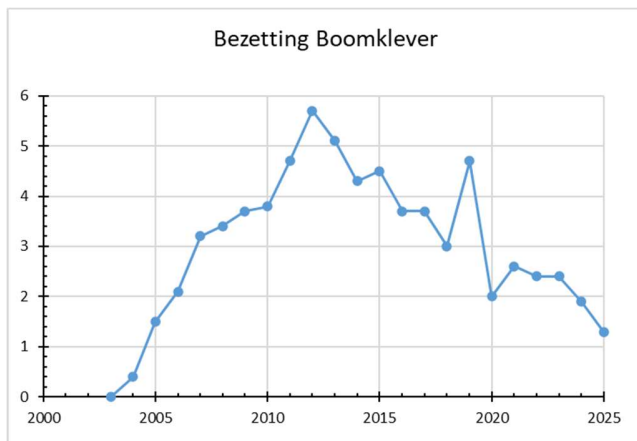
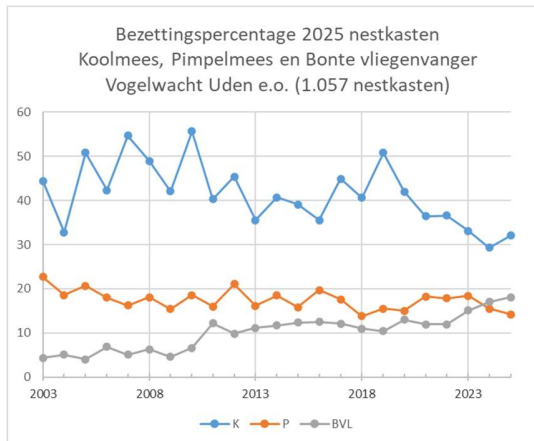
2.15 Aantal kasten en bezettingspercentage

Het totaal aantal gecontroleerde nestkasten steeg in 2025 met 3,5% van 1.021 naar 1.057. Dit komt vooral doordat er twee nieuwe gebieden in gebruik genomen zijn, Duke en Oijen. In totaal bleven er 349 nestkasten leeg (33,0%).

Het bezettingspercentage van de kasten was met 67,0% fors lager dan het langjarig gemiddelde van 82,1%. De lage bezetting lijkt een trend te zijn die zich zo'n tien jaar geleden inzette.

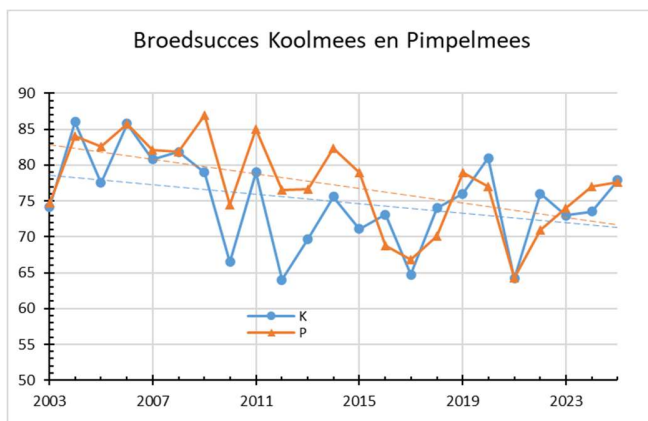
Het bezettingspercentage per soort is te zien in grafieken hieronder. De Koolmees stabiliseerde na een historisch dieptepunt vorig jaar en de Pimpelmees was ook laaggemiddeld. De Bonte vliegenvangers stijgen weer verder en heeft weer een hogere bezetting dan de Pimpelmees. dat lijkt overigens vooral aan de sterke toename van het aantal bonte vliegenvangers te liggen! Voor de Boomklever lijkt de daling in bezetting verder door te zetten, dit jaar maar 14 legsels tegenover 24 vorig jaar. De andere soorten hebben zulke kleine hoeveelheden legsels dat er moeilijk iets over het verloop in bezettingspercentages te zeggen is.

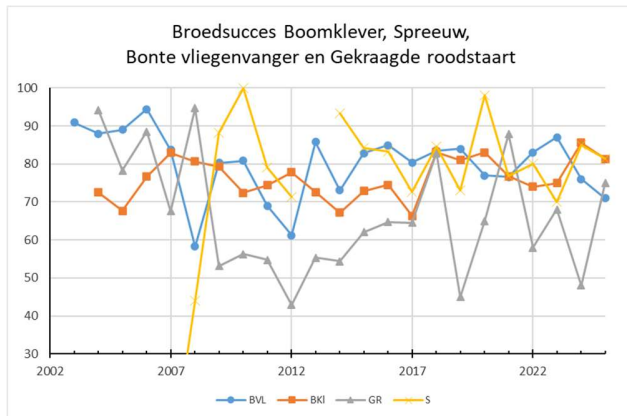

2.16 Broedsucces (uitgevlogen jongen/gelegd ei)

Het broedsucces van bijna alle soorten was goed dit jaar, alleen de Bonte vliegenvanger bleef achter. Koolmees (77,9% t.o.v. 74,9%), Boomklever (81,3% t.o.v. 75,5%), Gekraagde roodstaart (75% t.o.v. 66,9%) en Spreeuw (81,3% t.o.v. 74,9%) scoorden beter dan het langjarig gemiddelde (sinds 2003) terwijl die voor de Pimpelmees gelijk (77,6% t.o.v. 77,3%) was. Het broedsucces van de Bonte vliegenvanger (71% t.o.v. 80,7%) had te lijden onder niet-soort specifieke predatie in onder andere MS en FB waar waarschijnlijk boom- of Steenmarters actief zijn en waar nog geen marterkorfjes hangen, maar was ook laag in AdB, deze drie gebieden leveren ruim een kwart (54/190) van de nesten.

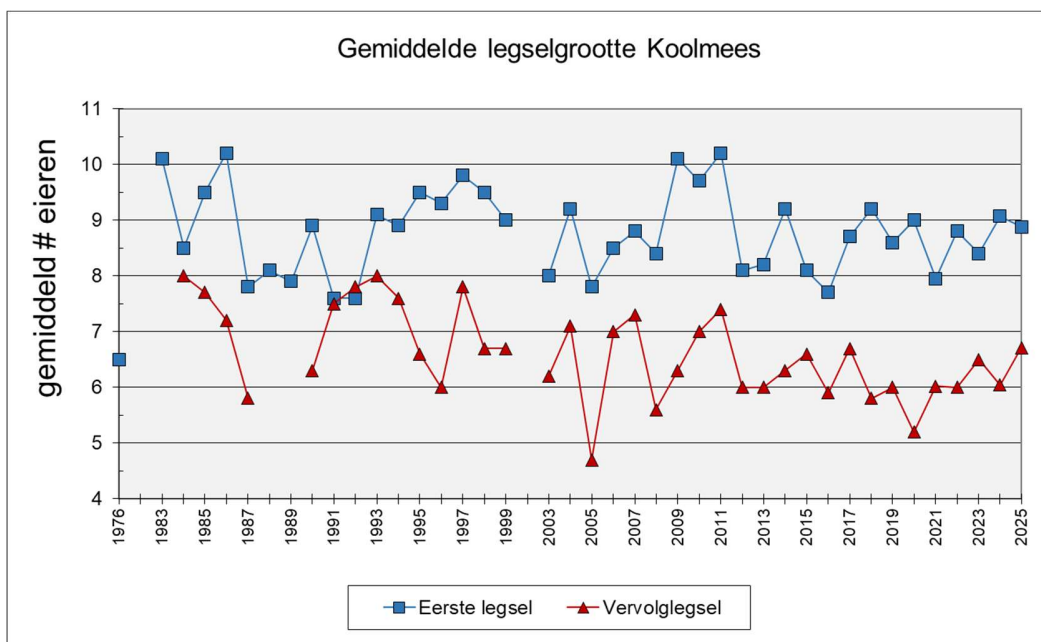
Ook dit jaar is de Zwarte mees niet meer tot broeden gekomen in onze nestkasten, de laatste legfels dateren alweer van 2018. Wel broedde er één Grote bonte specht in de nestkasten dit jaar, vorig jaar kwam deze niet tot broeden in een nestkast.

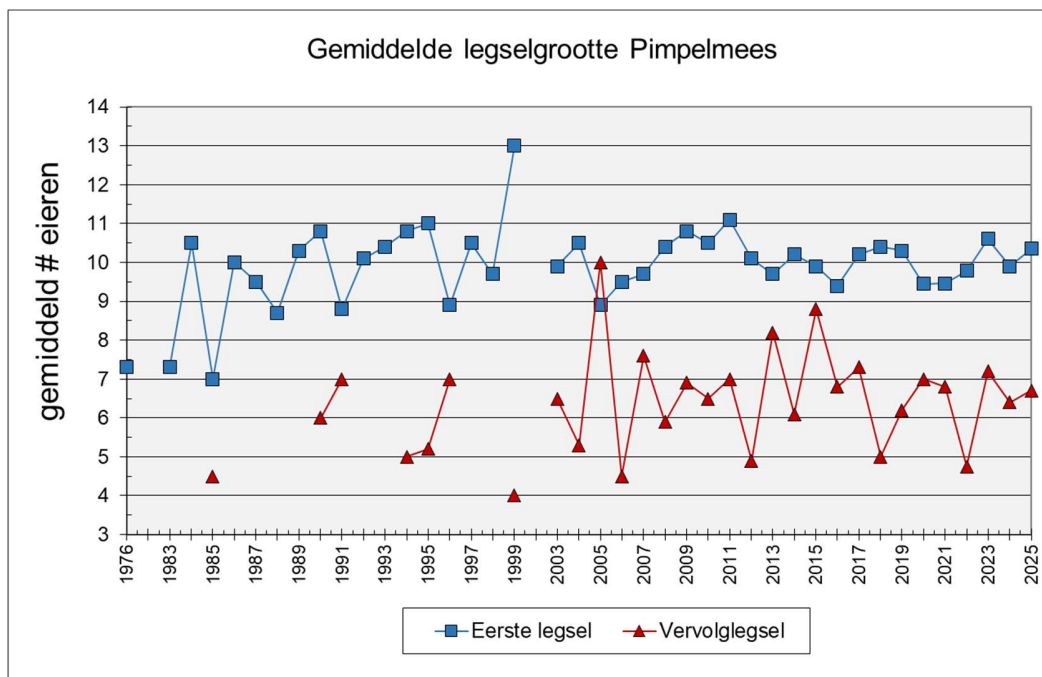

2.17 Legselgrootte

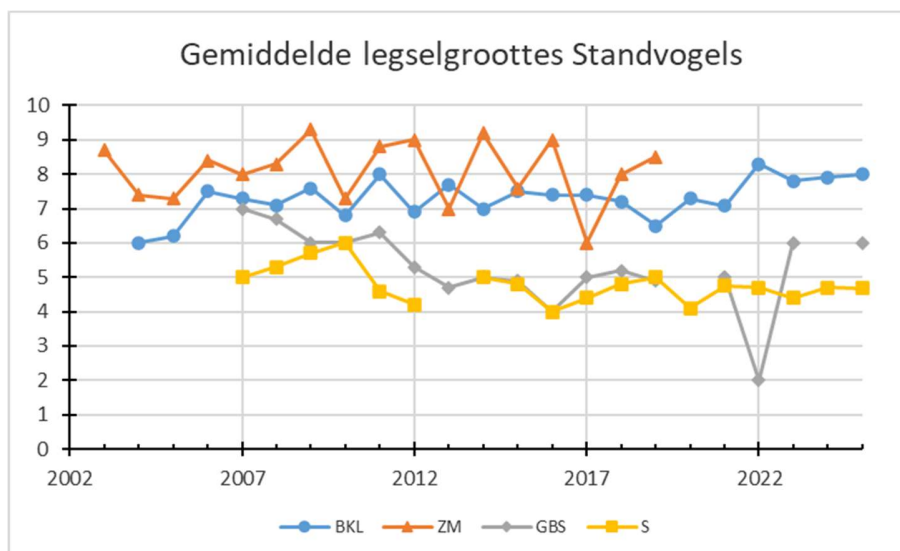
In de grafiek hieronder wordt een overzicht gegeven van de gemiddelde legselgroottes van het eerste legsel en het vervolglegsel van de Koolmees (de soort waar de meeste gegevens over zijn). De legselgrootte van het eerste legsel was met 8,9 eieren gelijk aan het langjarig gemiddelde van 8,8 eieren (berekend vanaf 1983). De legselgrootte van de vervollegsels was met 6,7 eieren lager, ook net iets groter dan het langjarig gemiddelde van 6,6 eieren.

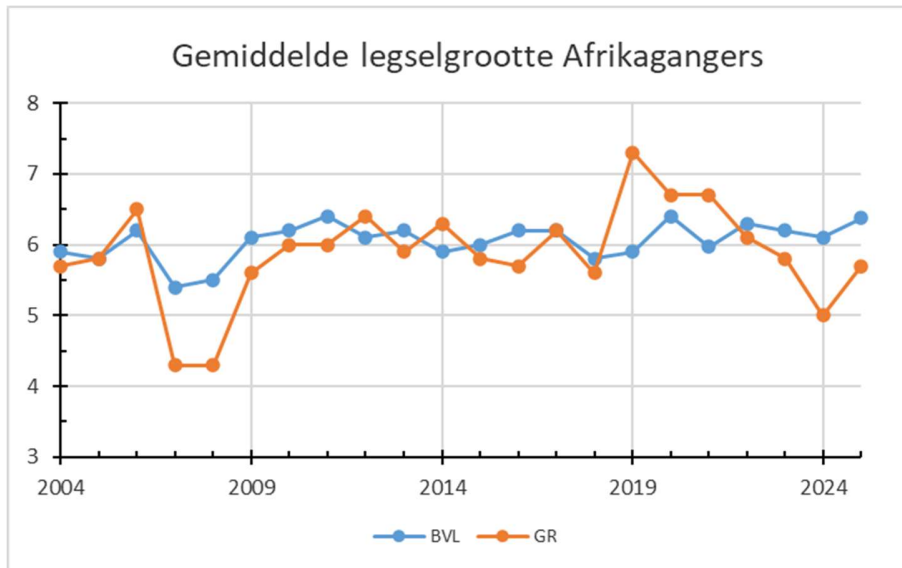
Voor de Pimpelmees was de gemiddelde legselgrootte van het eerste legsel dit jaar, met 10,4 eieren groter dan het langjarig gemiddelde (9,9 eieren). Ook de gemiddelde legselgrootte van de vervollegsels (gemiddeld 6,7 eieren) was iets groter dan het langjarig gemiddelde van 6,4 eieren.

De gemiddelde legselgroottes van de standvogels lieten een gevarieerder beeld zien: de gemiddelde legselgrootte van de Boomklever was met 8,0 eieren hoog en ook hoger dan het langjarig gemiddelde van 7,2 eieren. De Spreeuw was met 4,7 eieren gemiddeld en net iets lager dan het langjarig gemiddelde van 4,8 eieren.

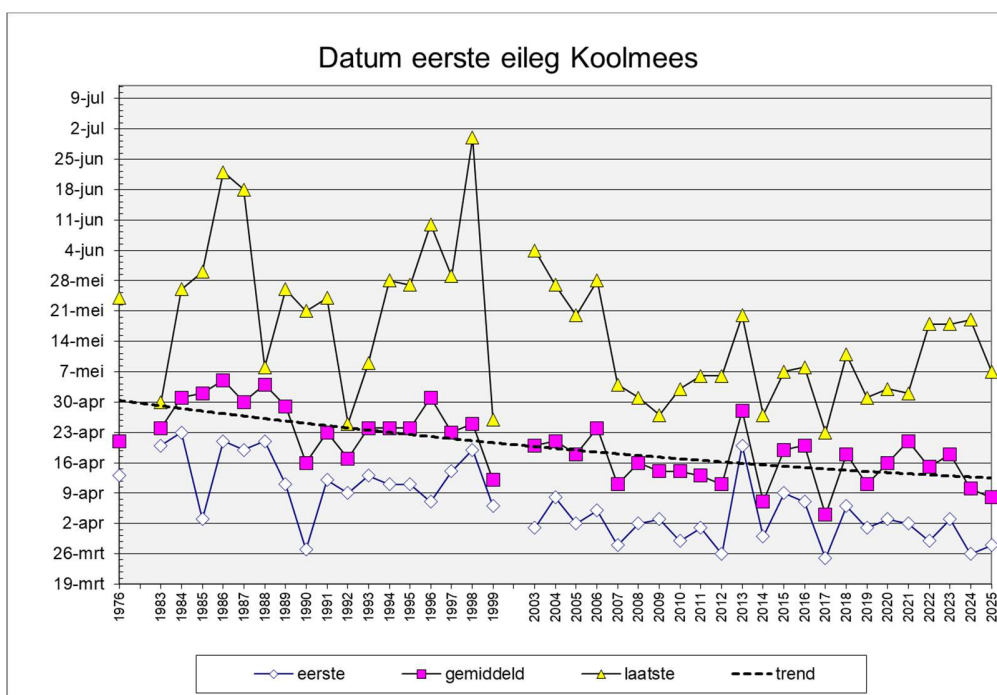

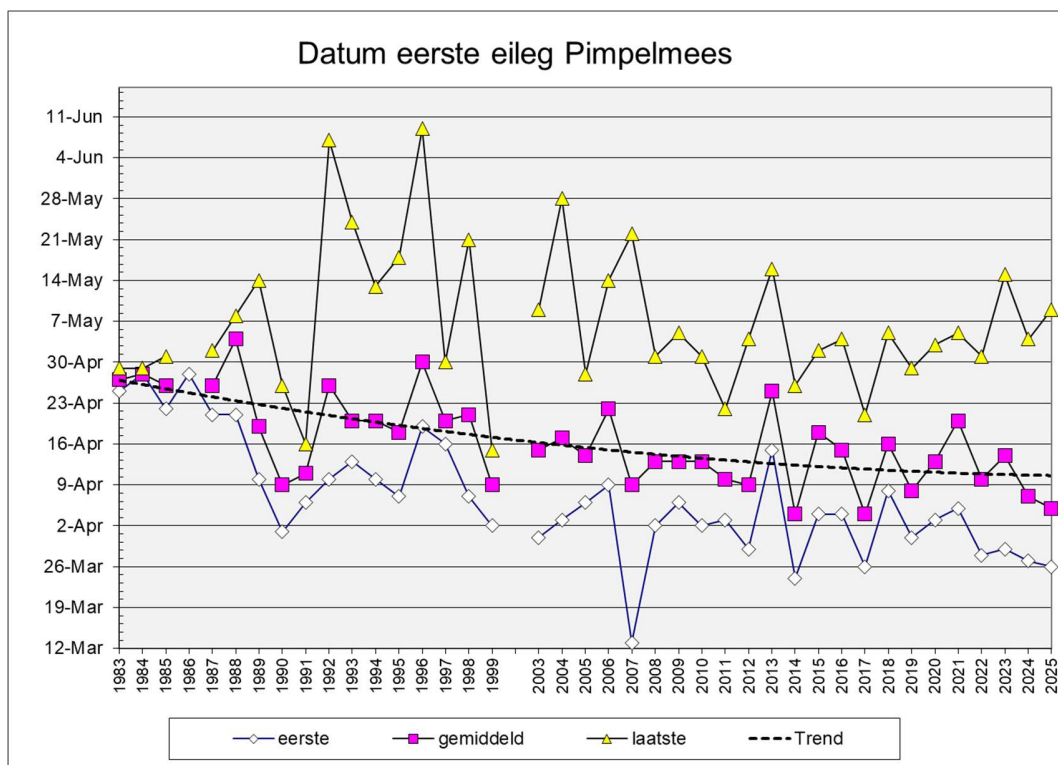
De gemiddelde legselgroottes van in Afrika-overwinterende soorten als de Gekraagde Roodstaart (6,0 eieren) en de Bonte vliegenvanger (6,4 eieren), waren beide hoger dan de langjarige gemiddeldes van resp. 5,8 en 5,3 eieren.

2.18 Gemiddelde datum eerste eileg

Het was een vroeg jaar dit jaar! In dertien van de vijftien gebieden was er al een eerste ei in maart, voor de de Koolmezen was dat in negen van de vijftien nestkastgebieden en voor de Pimpelmees was dit in elf van de vijftien gebieden. Met 8 april was de gemiddelde eerste edatum voor de Koolmees twee dagen eerder dan vorig jaar en ook zeven dagen vroeger dan het jangjarig gemiddelde van de laatste 20 jaar. De gemiddelde eerste edatum van de Pimpelmees, op 5 april, was ook twee dagen eerder dan vorig jaar en acht dagen vroeger dan het dan het gemiddelde over de laatste 20 jaar. Voor beide soorten was het allereerste ei dat gelegd werd (28 maart voor de Koolmees en 26 maart voor de Pimpelmees) ook zeer vroeg over de laatste 20 jaar.

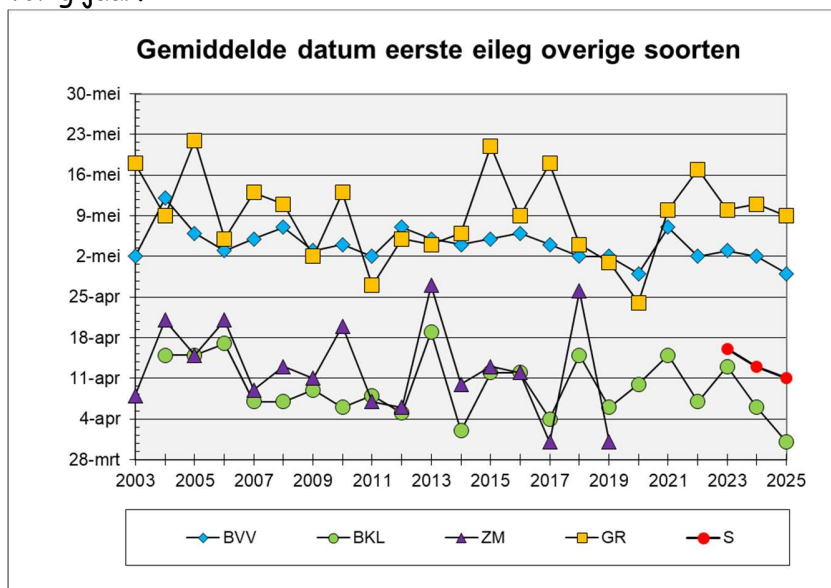

De Boomklever begon gemiddeld op 31 maart (!) en was daarmee ook zeven dagen vroeger dan vorig jaar en het vroegste dat in 23 jaar is vastgelegd. Het allereerste Boomklever-ei werd op 27 maart gevonden.

De Bonte vliegenvanger begon vroeg met een allereerste eileg al op 12 april (DoGo) en had met 29 april de vroegste gemiddelde eerst eileg in 23 jaar (samen met 2020). Dat gold echter niet voor de Gekraagde roodstaart die met een gemiddelde eerste edatum van 9 mei precies gelijk was met het langjarig gemiddelde.

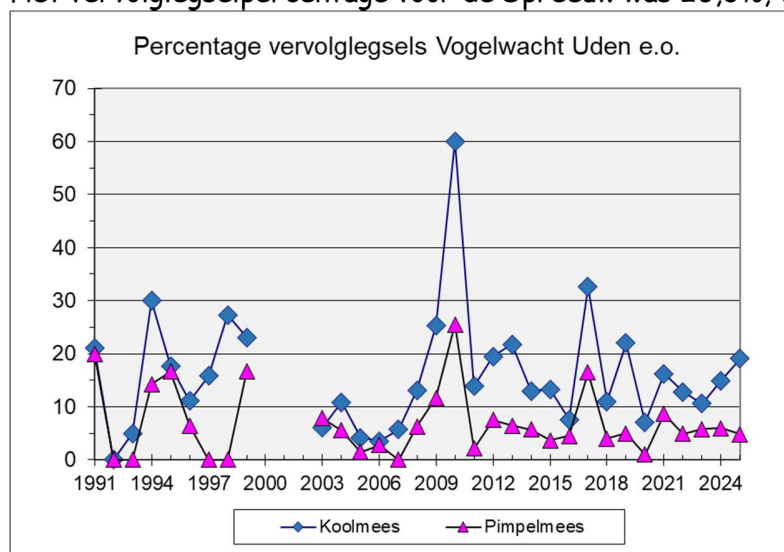
De spreeuw was met een gemiddelde eerste edatum van 11 april twee dagen vroeger dan vorig jaar.

2.19 Percentage vervollegsels

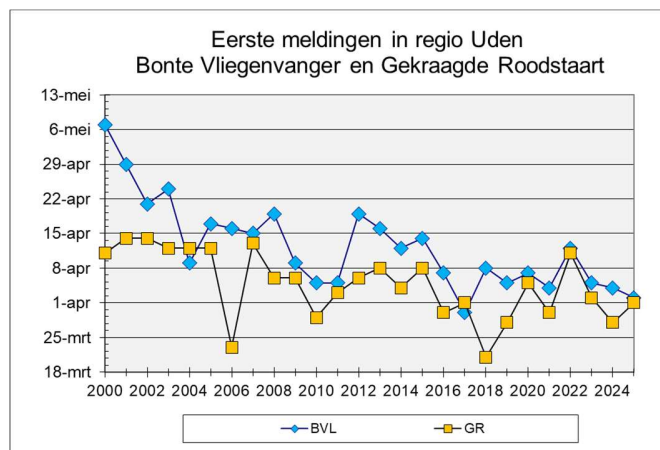
Omdat we zelf geen ringonderzoek doen en dus niet weten wie de ouders precies zijn, moeten de tweede legsels eigenlijk vervollegsels genoemd worden. Daarbij zitten ook nesten van paren die in de eerste plaats een nest verlieten of verloren en weer opnieuw begonnen.

Tot vervollegsels worden ook die legsels gerekend waarvan de eerste eileg plaatsvindt een maand nadat de eersten van die soort begonnen zijn. Voor de Koolmees waren dit 58 legsels (19,1%) wat hoger dan vorig jaar (14,9%) en hoog vergeleken met het langjarig gemiddelde van 15,7%. Van de Pimpelmees waren er maar zeven vervollegsels (4,8%) en dat is laag ten opzichte van het langjarig gemiddelde van 6,5%. Normaal is het vervolgpercentage van de Pimpelmezen ongeveer 41% van die van de Koolmees, dit jaar was het met 25% erg laag. Het vervollegselpercentage voor de Spreeuw was 26,3%, veel hoger dan vorig jaar (9,5%).

2.20 Aankomst Afrikagangers

Dit jaar werden in het werkgebied van Vogelwacht Uden de Afrikagangers vroeg voor het eerst gemeld. De Bonte vliegenvanger werd op 2 april voor het eerst gezien en de eerste Gekraagde Roodstaart van de regio werd op 1 april gezien en gefotografeerd in het werkgebied van de Vogelwacht Uden e.o. in de Maashorst.

2.21 Totaalbeeld van alle soorten

Soort	Bezettings- graad	Broed- succes	Legselgrootte	Vervolglegsel - percentage	Totaal beeld 2025
K	↓↓	↑	↔	↑	↔
P	↓	↔	↑	↓	↓
BVL	↑↑	↓	↑↑	nvt	↑
BKL	↓↓	↑	↑↑	nvt	↑↑
GR	↓↓	↑	↔	nvt	↔
S	↔	↑↑	↓	↑	↑

↑↑: Hoog
↓↓: Laag

↑: Hooggemiddeld
↓: Laaggemiddeld

↔: Gemiddeld

Tja ga die maar eens tellen! Jonge Koolmeesjes op camping Hartje Groen! Foto Marion

3 Weeroverzicht broedseizoen 2025

Van www.knmi.nl

3.1 Lente 2025 (maart, april, mei)

Zacht, zeer droog en zeer zonnig

Temperatuurverloop

Met een gemiddelde temperatuur van 10,9°C tegen een langjarig gemiddelde van 9,9°C was de lente zacht. Daarmee eindigt het voorjaar op de zesde plek van zachtste lentes sinds 1901. Het warmste voorjaar tot nu toe is 2024, met 11,8°C. Toen waren echter vooral de minimumtemperaturen zeer hoog, dit jaar zijn het vooral de maximumtemperaturen die hoger dan gebruikelijk waren.

Alle drie de maanden waren zachter dan gebruikelijk. Maart was vrij zacht met een gemiddelde temperatuur van 7,1°C tegen een langjarig gemiddelde van 6,5°C. April was zeer zacht, met in De Bilt een gemiddelde temperatuur van 11,5°C tegen een langjarig gemiddelde van 9,8°C. Het was de op vijf na warmste aprilmaand sinds 1901. Mei was met 14,1°C tegen een langjarig gemiddelde van 13,4°C ook vrij zacht.

Koudst op 16 maart, warmst op 1 mei

Het voorjaar werd grotendeels gedomineerd door hogedrukgebieden. Daardoor was het overdag vaak zonnig en zacht, maar koelde het 's nachts onder heldere hemel regelmatig flink af.

In de Bilt werd de eerste warme dag op 21 maart geregistreerd met 21,9°C. De eerste zomerse dag (maximumtemperatuur 25,0°C of hoger) in De Bilt was op 30 april met 25,0 °C. Het warmst werd het dit voorjaar op 1 mei in Westdorpe: 29,5°C.

13 vorstdagen, 21 warme dagen, 4 zomerse dagen

In totaal telde de lente 13 vorstdagen (minimumtemperatuur onder 0,0°C), 21 warme dagen (maximumtemperatuur 20,0°C of hoger) en 4 zomerse dagen (maximumtemperatuur 25,0°C of hoger). Normaal zijn dit er respectievelijk twaalf, zeventien en vier.

Neerslag

Op twee na droogste lente sinds 1906

De lente was zeer droog met gemiddeld over het land 68 millimeter neerslag tegen een langjarig gemiddelde van 148 millimeter. Het was daarmee de op twee na droogste lente sinds tenminste 1906. Alleen in 2011 en 1976 was het droger met respectievelijk 49 en 61 millimeter neerslag op de automatische weerstations.

Maart was zeer droog met gemiddeld over het land 6 millimeter neerslag tegen normaal 53 millimeter. Daarmee was het op de automatische weerstations de droogste maart sinds het begin van de metingen in 1906. April was iets minder droog, maar de hoeveelheid neerslag lag

met 30 millimeter neerslag nog steeds ruim onder het langjarig gemiddelde van 40 millimeter. In april waren de verschillen in het land echter groot: met 50-80 millimeter was het in het uiterste (zuid)oosten en rond de Veluwe aan de natte kant. Mei was met gemiddeld 32 millimeter neerslag tegen een langjarig gemiddelde van 55 millimeter ook droog.

Neerslagtekort

Het neerslagtekort, het verschil tussen de neerslag en de verdamping, stond aan het einde van de lente gemiddeld over het land op ongeveer 125 millimeter. Daarmee behoort het groeiseizoen, dat van april tot en met september loopt, tot nu toe tot de 5% droogste.

Zonneschijn

Op een na zonnigste lente

De lente was zeer zonnig met over het land gemiddeld 796 uren zon tegen een langjarig gemiddelde van 567 uur. Het was daarmee de op een na zonnigste lente sinds tenminste 1965. Alleen in 2020 was het zonniger met 805 uur zon.

Maart was met gemiddeld over het land 247 uren zon tegen een langjarig gemiddelde van 146 uur de zonnigste maart sinds tenminste 1965. April was ook een zeer zonnige maand met landelijk gemiddeld 261 uur zon tegen een langjarig gemiddelde van 196 zonuren. Mei was zeer zonnig met 288 uur zon tegen een langjarig gemiddelde van 225 uur.

Zonnigst aan de kust, minst zonnig in het oosten van het land

Het minst zonnig was het in het oosten van het land, met in Eindhoven 747 uren zon (langjarig gemiddelde 541 uur). In De Bilt scheen de zon 809 uur tegen een langjarig gemiddelde van 546 uur.

3.2 Zomer 2025 (juni, juli):

Zeer warm, zonnig en droog

Met een gemiddelde temperatuur van 18,5 °C tegen 17,5 °C was het de op drie na warmste zomer sinds het begin van onze metingen in 1901. Alleen de zomers van 2018, 2003 en 2022 waren warmer. In 2006 werd het ook 18,5 °C

Hoewel er twee hittegolven waren, was het nooit langdurig zeer warm. De zomer viel vooral op doordat er weinig koele dagen waren.

Juni op één na warmste sinds 1901

Juni was met gemiddeld 18,3 °C tegen normaal 16,2 °C de op één na warmste juni sinds 1901. De eerste decade verliep vrij koel. De laagste temperatuur van deze zomer, 3,6 °C, werd op 11 juni in Deelen gemeten. Daarna was het warm met maximumtemperaturen meestal tussen 25 en 30 °C. Juni was zeer zonnig en droog.

Juli begon met hittegolf

Juli was met 19,0 °C warm, normaal is 18,3 °C. De hittegolf die op 28 juni begonnen was eindigde op 2 juli. De eerste twee dagen was het extreem warm met in het zuidoosten maximumtemperaturen van meer dan 35 °C. Van 30 juni tot en met 2 juli gold in het zuidoosten code oranje voor extreme hitte. De hoogste temperatuur van deze zomer werd op 2 juli met 39,0 °C in Beek gemeten. Daarna was het enige tijd vrij koel. De rest van de maand was het gematigd zomerweer met kortdurende warmte rond 19 juli. Er viel iets minder neerslag dan normaal, de zonneschijn was vrijwel normaal

In De Bilt waren er deze zomer 78 warme dagen, 29 zomerse dagen en 8 tropische dagen. Normaal zijn dat er respectievelijk 64, 22 en 5. In het zuiden waren er 40 tot 48 zomerse dagen en 10 tot 14 tropische dagen. Normaal zijn dat ongeveer 30 zomerse en 8 tropische dagen.

Droog met grote landelijke verschillen

Met landelijk gemiddeld 159 mm neerslag tegen normaal 224 mm was het een droge zomer. Omdat de neerslag vaak tijdens (zware) buien viel waren de verschillen van plaats tot plaats groot. In het westen en zuiden was het op veel plaatsen zeer droog. Het droogste automatische KNMI-station was Eindhoven, met slechts 100 mm. In het noordoosten was de neerslagsom normaal, plaatselijk was het daar duidelijk natter dan normaal.

Neerslagtekort het grootst in het zuidwesten

Eind augustus bedroeg het landelijk neerslagtekort ongeveer 265 mm. Normaal is dat ruim 100 mm. Qua neerslagtekort hoort 2025 tot en met eind augustus tot de 5% droogste jaren. Het neerslagtekort was het grootst in het zuiden en het noordwesten met ongeveer 300 mm. In het noordoosten week het neerslagtekort nauwelijks af van het langjarig gemiddelde.

Neerslag in juni valt vooral in de eerste tien dagen

In juni was met gemiddeld 51 mm tegen normaal 64 ongeveer de normale hoeveelheid neerslag. In het noordwesten en noorden en plaatselijk in het midden van Limburg en in de Achterhoek was het natter dan normaal. In een strook van Zeeland en Zuid-Holland naar het noordwesten van Overijssel was het duidelijk droger dan normaal. De regen viel grotendeels in de eerste tien dagen van de maand.

Ook in juli in het noordoosten en oosten nat

Met gemiddeld 72 mm tegen normaal 78 mm regen was juli wat droger dan normaal. In het noordoosten en oosten, maar ook plaatselijk in Noord-Holland en Flevoland waren er veel plaatsen waar meer dan 100 mm viel. In de zuidelijke helft, maar ook in delen van het noordwesten was het op veel plaatsen aanzienlijk droger dan normaal.

2 juli code oranje voor zware onweersbuien

Op 2 juli gaf het KNMI code oranje voor zware onweersbuien uit in het oosten van Nederland. Langs de oostgrens waren er plaatselijk zware onweersbuien met 20-40 mm regen. In de omgeving van Winterswijk was er aanzienlijke schade door een valwind.

Op 6 juli waren er in de noordelijke helft plaatselijk zware buien. In het noordoosten viel op sommige plaatsen 50-80 mm. Op 20 en 21 juli viel ook weer in de noordelijke helft plaatselijk ongeveer 50 mm regen.

Zonnige zomer dankzij zonnige juni en augustus

Met landelijk gemiddeld 743 uren zon tegen een langjarig gemiddelde van 641 uur was de zomer zonnig. Het minst zonnig was het in Nieuw Beerta met 634 uur zon, het zonnigst in Hoek van Holland met 824 uur. Juni was zeer zonnig met na 11 juni volop zon. In juli scheen de zon ongeveer de normale hoeveelheid. Augustus kende veel zonnige dagen. Landelijk gemiddeld scheen de zon in augustus met 234 uur ongeveer 30 uur meer dan normaal.

Het beeld van deze zomer past in dat van het veranderende klimaat: zonnige en warme zomers met een grillig neerslagpatroon.

Nestkastjes in Engeland hangen los van de boom, Foto Leo

4 Dankwoord

Mijn dank gaat uit naar de leden van de werkgroep (zie hieronder), zonder wie al deze mooie resultaten niet gerapporteerd zouden kunnen worden.

Gebied	Controleurs	Gebied	Controleurs
Achter de Berg (AdB)	Martien van Dooren Wim van Lanen	Velp	Els Loeffen Ruut Westerbeek
Goorsche Bossen (GB)	Arnold van Laanen Wim van Haandel	Maashorst Slingerpadd (MS)	Ingeborg Beer Karin Peeters
Odiliapeel West (OW)	Ingrid Willems Dianne van Oort	Maashorst Drie Vennen (DV)	Tiny van Boekel Theo van Oort Willie van Tilburg
Odiliapeel Oost (OO)	Hermien Verkuijlen Twan Raaymakers	Maashorst Hengstheuvel (HH)	Leo Ballering Willie Bergmans
Doelenweg-Golfterrein (DoGo)	Dorien en Theo Versteegden, Wim Abels	Maashorst Schaijk (Sch)	Conny Koenen Leo Ballering
Franse Baan (FB)	Jelle van Oss Wout van Eldijk	Het Mun	Ria de Vent
Hartje Groen (HG)	Marion Wetzels Eric van Dijk	Moervendonk (MVD)	Leo Ballering
Zeeland Zuidoost (ZZ)	Henk van Beek	The Duke Golfclub (Duke)	Koos Doorten
Oijen (Oijen)	Noud van den Berg		

Leo Ballering, September 2025